

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדדדד

زو هديرخ ZO HADEREKH

השמאל בנרלין בדרך
לניצחון
עמ' 8

גיליון 31 / 12 באוגוסט 2026

בנפר פרד'ה הפציעה התקווה

עמ 4-5

שותפות אחיצה או צעד לאחור

טמ אמצא / יוטוב

סולידריות עם צוותי

פיטרו מאות וצוחקים כל הדרך אל הבנק

"אחרי שפיטרו 620 עובדים, המנכ"לים של מאנדי רוצים להכפיל את התגמול שלהם. למרות צניחת המניה, אי-ודאות לגבי עתיד החברה ופיטורים נרחבים, בעלי המניות של מאנדי יידרשו להחליט אם לתמוך בהצעת הדיקטטוריון להגדיל את חבילת השכר והמניות של המנכ"לים מ-7.4 מיליון דולר כל אחד ב-2025 לעד 14 מיליון דולר ב-2028".

עמרי זרחוביץ', "דה מרקר", 4.8

בהייטק עיניים מהניצול הקפיטליסטי

"תעשייה מגעילה ונצלנית, הפיטורים בהייטק שוברים גם את העובדים שנשארו. העובדים מדווחים על שחיקה, אובדן אמון בהנהלה, ובעיקר מספרים שקיבלו תזכורת לא להקריב את חייהם הפרטיים בשביל העבודה".

אוריאל שכטר, "דה מרקר", 4.8

דברים בשם אומרם

כובש שאינו מודע לכיבושי ארצו

"ספרד, שאינה מפסיקה הזדמנות כדי להטיף מוסר על ישראל, הכריזה מצב חירום בסאוטה בעקבות קריסת מדיניות ההגירה שלה. אך לפני שתוסיף להטיף מוסר על ישראל, הגיעה העת שתסביר לעולם מדוע היא עדיין מחזיקה במושבות קולוניאליות בצפון אפריקה".

ציוץ של שגריר ישראל באו"ם, דני דנון, 30.7

כובש שמודע לגזענותו הרצחנית

"אחרי שהרגו ישראלי אחד, אנחנו צריכים להרוג את כל התושבים בכפרים תל, אל-סרה, ג'ית ופרעתא'. כך אמר יהודה שמעון, תושב חוות גלעד, לרשת בי.בי.סי הבריטית. כשהכתבת לוסי וויליאמסון אמרה לו שמדובר בהשוואה של חיי יהודי אחד לחיי אלפי פלסטינים, הוא תיקן אותה: 'לא. למיליונים. חיי יהודי אחד – זה עשרה מיליון פלסטינים'. כשאמרה לו שמדובר בהצהרה גזענית הוא השיב: 'כן, אני יודע. אבל זאת האמת, כי אלוהים בחר בנו, ובגלל זה אתם מקנאים'".

"ווייט", 1.8

מפתיע: זינוק הכנסות הבנקים מעמלות

"הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל פרסם דו"ח שלפיו ההוצאה השנתית הממוצעת של משק בית בישראל על שירותי בנקאות עמדה על 1,024 שקל ב-2025, לעומת 942 שקל ב-2024. כמו כן, הכנסות הבנקים מעמלות זינוקו אשתקד ב-300 מיליון שקל והגיעו ל-5.7 מיליארד שקל, לעומת 5.4 מיליארד שקל ב-2024".

יובל לקח, אתר "דבר", 29.7

שוב השרה סילמן עושה הרבה רעש

"המשרד להגנת הסביבה קנס שתי פעילות שמאל מחיפה בגין הקמת רעש בלילה, אף על פי שהן כלל לא נכחו באותה שעה במקום שבו נטען שביצעו את העבירה. בפועל, השתיים נעצרו כחמש שעות לפני שעת העבירה הנטענת בהפגנה נגד המלחמה ושהו במעצר לאורך כל הלילה. פרוטוקול הדיון בהארכת מעצרן, שבסופו שוחררו, מאמת את הדברים. שתי הפעילות קיבלו את הדו"ח בדואר ביוני אשתקד. בדו"ח נטען כי ביצעו את העבירה חודשיים קודם לכן, ב-11 באפריל בשעה 00:24 ו-00:22 ברחוב החשמל בחיפה. שעות לפני כן הן נעצרו, עם עוד 21 פעילי שמאל, ונותרו במעצר עד שמונה בבוקר ביום למחרת, אז נערך דיון בבקשת המשטרה להאריך את מעצרן בחמישה ימים. בסוף הדיון השתיים שוחררו בידי השופט ערן זלר שדחה את בקשת המשטרה ומתח עליה ביקורת חריפה".

עדי חשמונאי, "הארץ", 30.7

מכתבים למערכת

חדשות טובות, לשם שינוי

חדשות טובות לעובדים, לשם שינוי. בית הדין הבינלאומי לצדק, בית המשפט העולמי, אישר באחרונה כי לעובדים ישנה הזכות לשבות על פי המשפט הבינלאומי. הניצחון הזה לא הושג בקלות. במשך כמעט עשור, ניסו נציגי המעסיקים בארגון העבודה הבינלאומי להטיל ספק באחת הזכויות הבסיסיות ביותר שלנו - הזכות לשבות.

לכן התיק הגיע לבית המשפט הגבוה ביותר בעולם, והעובדים ניצחו! ההצבעה לא הותירה מקום לספק: השופטים קבעו ברוב של עשרה נגד ארבעה כי לעובדים ישנה הזכות לומר לא לתנאים מסוכנים, בלתי הוגנים או בלתי קבילים - ולהפסיק את העבודה כדי לדרוש שינוי. כעובדים, הזכות שלנו לשבות מאושרת כעת, בכירור, תחת המשפט הבינלאומי.

מה הופך פסיקה זו לכל כך חשובה עבור העובדים? כיוון שהזכות לשבות מגינה על כל זכות אחרת שיש לנו. רבות מההגנות שאנו מסתמכים עליהן כיום - יום עבודה של שמונה שעות, חופשות בתשלום, שכר מינימום, הגנה על זכויות יולדות - כולן הושגו משום שלעובדים היה הכוח לשבות ולומר לא, יחד, כמעמד. ללא הכוח הזה, קשה יותר להגן על כל זכות אחרת.

הניצחונות הללו בעבר הושגו הודות לכך שעובדים עמדו יחד בסולידריות וכך קרה גם בניצחון הזה. זה קרה כיוון שאיגודים מקצועיים ועובדים ברחבי העולם חתמו על עצומות, השמיעו את קולם, ויחד עמדנו איתנים מול מאמצי המעסיקים לשלול מאיתנו זכות יסוד זו.

לכן זה גם הניצחון של כולנו, של כל העובדים, ובהמשך להבטחת ההגנות הגלובליות הראשונות בעולם עבור עובדי פלטפורמה ("כלכלת החלטורות"), אנו מראים מה אפשרי כאשר עובדים מתארגנים, ואנחנו יכולים לעשות זאת רק הודות לזכות לשבות. כאשר עובדים נמצאים תחת מתקפה מה אנו עושים? קמים ותוקפים בחזרה!

לוק טריאנגל, מזכ"ל הפדרציה הבינלאומית

של האיגודים המקצועיים, בריסל

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

חיבור סגלוביץ' לרע"מ הוא צעד מסוכן לאחר התנאים שמפרקים את האזרחות

מתוקף עצם היותם אזרחים, ללא קשר למה שהם עושים, במה הם מאמינים או אילו מטלות הם מבצעים.

הפיכת הזכויות לעסקה של "תן וקח" מעבירה את כובד המשקל והאחריות מן המדינה המפלה אל הקורבן של האפליה. ההיגיון העומד מאחורי התניה זו טוען במשתמע: "אם תשרתו ותפגינו נאמנות – תזכו בשוויון; אם לא – אל תתלוננו על אפליה". מעבר לשקר שבאמירה הזו (ראו דוגמת אפליית הדרוזים על אף שירותם הצבאי), הרי שמדובר בהתנערות מוחלטת של המדינה מחובתה הבסיסית והבלתי מותנית לספק שוויון וצדק לכלל יושביה ללא סייג.

מעבר לכך, כפיית שירות אזרחי במתכונת שמעוצבת ומנוהלת בידי מנגנוני הרוב מעמידה את הצעירים הערבים בעמדה מוחלשת. היא דורשת מהם להוכיח את "אזרחותם הכשרה" באמצעות מנגנונים שלא היו שותפים בעיצובם, ובכך מחזקת את יחסי המרות והפטרנליזם. זכויות אדם ואזרח אינן משהו שצריך "להרוויח" או לשלם עליו במטבע אידאולוגי; הן היסוד הבלתי מותנה של החוזה החברתי.

היפוך היוצרות והנצחת הנחיתות

הסכמה לתנאי של סגלוביץ' היא היפוך יוצרות מסוכן. במקום לדרוש מהמדינה לתקן עשרות שנים של אפליה מבנית, נישול וגזל קרקעות, הריסת בתים, הדרה תעסוקתית ופוליטית וחוקים מפלים (כדוגמת חוק הלאום), התנאים הללו מטיילים את הנטל על המיעוט הלאומי הערבי-פלסטיני: עליו להיכנע לתנאי הרוב כדי לזכות בפירוור של לגיטימציה.

התנאים של סגלוביץ' בדיוק הפוכים לכל מה שנדרש לבניית שותפות אמת. הם מחליפים את המאבק לצדק ולשוויון מהותי בנכונות לקבל אזרחות מותנית ומסוג ב', במקרה הטוב. שותפות אמיתית אינה נבנית על אולטימטום של הרוב הפוחד מאובדן פריבילגיות, אלא על הכרה הדדית, שוויון לאומי מלא, והבנה בלתי מתפשרת שזכויות אזרחיות הן מוחלטות ואינן עומדות למכירה.

לעומת התנאים המפלים הללו, העקרונות שחד"ש מייצגת הם אלה שמגלמים את המהות האמיתית והזכה של הדמוקרטיה. התנגדות לעליונות מכל סוג, בצד דרישה בלתי מתפשרת לשוויון אזרחי ולאומי מלא, לצדק חברתי ולשלום צודק – אינן עמדה קיצונית כפי שמנסים לעיתים לצייר אותה במיינסטרים הפוליטי, אלא בדיוק ההפך ממנה. קיצוניות היא הדרישה ממיעוט ילידי לבטל את זהותו, להוכיח נאמנות ולהסכים לנחיתותו החוקתית מול נגד זכויות יתר של הרוב. דמוקרטיה אמיתית, לעומת זאת, דוחה מכל וכל את הרעיון שקבוצה אחת מחזיקה בעליונות או בבעלות בלעדית על המדינה. המודל שחד"ש מציעה אינו מודל של כניעה או פטרונות, אלא של שותפות יהודית-ערבית פוליטית ואזרחית שוויונית, המבוססת על צדק, הכרה הדדית בזכויות של שני העמים, והבנה עמוקה כי שוויון מוחלט ללא תנאי אינו איום על החברה – אלא תנאי לקיומה של חברה חופשית וצודקת, אם לא לעצם קיומה בכלל.

עופר כסיף

בדיון הציבורי שהתעורר סביב התנאים שהציב, על פי הפרסומים, ח"כ יואב סגלוביץ' לשותפות פוליטית ולחיבור עם רע"מ – הכרה מפורשת במדינת ישראל כמדינה יהודית וקידום חובת שירות אזרחי לכלל האזרחים הערבים – מיוצג המהלך במיינסטרים הפוליטי כיוזמה מתונה, בונת גשרים ופרגמטית. אולם ניתוח מעמיק של התנאים הללו חושף כי מתחת למעטה ה"שותפות" מסתתרת תפיסה פוגענית, המאיימת לכרסם מן היסוד במעמדו ובזכויותיו של הציבור הערבי בישראל, המצומצמים ממילא.

הסכמה לתנאי סגלוביץ' אינה צעד קדימה לקראת שילוב, אלא צעד מסוכן לאחר. היא מעגנת מנגנון של הכפפה פוליטית ואזרחית, ומציבה מודל הפוך בתכלית משני עקרונות יסוד דמוקרטיים: הראשון, שאין ולא יכולים להיות שוויון וזכויות אזרחיות ללא שוויון וזכויות לאומיות; והשני, שזכויות אזרח אינן נושא למקח וממכר אלא זכויות יסוד המוקנות לאזרח מתוקף עצם אזרחותו בלבד.

אין שוויון אזרחי ללא שוויון לאומי

אחת הטעויות המרכזיות בשיח המכונה "ציוני ליברלי", היא הניסיון לצמצם את בעיית האפליה של האזרחים הערבים בישראל לממד האזרחי הצר בלבד – סוגיות של תשתיות, תקציבים, פשיעה, תעסוקה ורווחה, תוך ניתוק מוחלט מהזהות הלאומית. הציבור הערבי בישראל אינו קבוצת מיעוט "מקריית", ולא התקבצות דתית או חברתית נטולת זיקה היסטורית, אלא מיעוט לאומי ילידי החי במולדתו.

כאשר מציבים בפני הציבור הערבי ומנהיגיו דרישה להכיר בישראל כ"מדינה יהודית", דורשים ממנו למעשה להעניק לגיטימיות מוסרית ופוליטית למבנה המגדיר את המדינה כגוף בבעלותה הבלעדית של קבוצה לאומית אחת, וממילא למבנה בו ממוסדת עליונות לאומית או אתנית המנוגדת לעקרונות הבסיסיים ביותר של הדמוקרטיה המודרנית. שוויון אקראי אינו יכול להתקיים במציאות שבה המדינה שייכת מבחינה חוקתית וסימבולית רק לחלק מאזרחיה, בעוד אחרים נדרשים לברך על הדחתם לשוליים.

זכויות לאומיות אינן פריבילגיה; הן כוללות את ההכרה בהיסטוריה, בנרטיב, בלשון, בתרבות ובזיקה הקיבוצית של המיעוט למרחב. כשישנה פגיעה בזכויות הלאומיות, השוויון האזרחי הופך למעשה אשליה וסיסמה חלולה. אזרח שזהותו הלאומית מודרת מוגדר מראש כאזרח סוג ב', אם לא למטה מזה. לכן, התנאי של סגלוביץ' להכרה ביהדותה של המדינה מחייב את המיעוט הערבי לוותר על תביעתו המוצדקת לשוויון לאומי מלא כיסוד לאזרחות שווה – דילמה בלתי קבילה הפוגעת ביסודות הצדק.

זכויות אזרח אינן שוק של "תן וקח"

החלק השני בתנאי סגלוביץ' – החלת שירות אזרחי כתנאי לשילוב וללגיטימציה – מבטא כשל פילוסופי ופוליטי חמור באשר למהות האזרחות. במדינה דמוקרטית, זכויות יסוד אינן פרס על התנהגות טובה, אינן תגמול על נאמנות ואינן נסחרות בבורסה של מחוות פוליטיות. זכויות אזרח, חברתיות ופוליטיות, הן זכויות מוקנות. הן מגיעות לכל אזרח ואזרחית

מתנדבים בפרח'ה (צילום: פסטיבל ההתנדבות הבינלאומי בפרח'ה)

שותפות פוליטית אמיתית ונדירה במציאות שלנו ביקור בפסטיבל ההתנדבות בפרח'ה

העולמית של כפרים אקולוגיים, והוא הכפר הראשון בפלסטין שהוכר ככזה. המשמעות היא שהתושבים אינם משתמשים בחומרי הדברה כימיים בגידולים שלהם. הם מייצרים קומפוסט ומחזירים לאדמה את מה שהם מוציאים ממנה. הם עושים זאת לא רק מתוך עמדה עקרונית, אלא כחלק מאסטרטגיה פוליטית ברורה שמטרתה לפתח את העצמאות התזונתית של הכפר.

חלק ניכר מהשטחים החקלאיים של פרח'ה נמצא בשטח סי, ואדמות רבות הופקעו מהכפר. דווקא על רקע זה נודעת לחקלאות המקומית משמעות פוליטית עמוקה. היכולת לגדל מזון באופן עצמאי, לשמור על האדמות ולעבד אותן היא חלק מהמאבק בכיבוש ובתלות שהוא יוצר.

פרח'ה הוא גם אחד הכפרים שבהם מפלגת העם הפלסטיני חזקה במיוחד. סניף המפלגה בכפר הוקם בשנות ה-50 והתחזק מאוד בשנות ה-80. במשך שנים רבים מחברי מועצת הכפר הם חברי המפלגה. התושבים בוחרים במועצת הכפר ומתוכה נבחר ראש הכפר.

תושבים רבים בפרח'ה חברים במפלגת העם. כמובן שלא כל תושבי הכפר הם קומוניסטים, אך הקומוניסטים הם אלה שמפתחים יוזמות והתושבים מעריכים ואוהבים אותם על כך. אפשר להרגיש בשטח את הכוח של סניף המפלגה המקומי. נעשית שם עבודה מרשימה מאוד, המבוססת על הצרכים הממשיים של התושבים.

איך הפך פרח'ה כפר אקולוגי?

אחד האנשים המרכזיים בתהליך היה בכר חמאד, פעיל ותיק במפלגת העם וראש הכפר לשעבר, שבמשך שנים היה מנהיג ומדריך עבור הנוער והצעירים. חמאד למד חקלאות אקולוגית בפורטוגל, וכשחזר הציע לתושבים לשנות את שיטות העבודה שלהם לחקלאות בת קיימא.

בשנת 2015 הוקמה החווה האקולוגית של הכפר, קמר אל-בלד (ירח הכפר). בחווה מגדלים מזון בלי חומרי הדברה כימיים, מחזירים חומר אורגני לאדמה ומשלים באותו שטח גידולים שונים, כדי לא לרושש את האדמה וכדי שהצמחים יזינו אלה את אלה.

בכפר הפלסטיני פרח'ה שבמחוז סלפית נערך בשבוע שעבר פסטיבל ההתנדבות ה-29 לנוער. במשך שבוע השתתפו צעירים מרחבי הגדה המערבית, מירושלם וממדינות נוספות בעבודה חקלאית, בבנייה ובשיפוץ, וכן בפעילויות פוליטיות, חינוכיות וחברתיות. "זו הדרך" שוחח עם אלה, מזכירת סניף בנק"י תל אביב, על הפסטיבל, על אופיו הקומוניסטי והאקולוגי של הכפר ועל השותפות שנרקמה בין הפעילים בתל אביב לבין תושבי פרח'ה.

מהו פסטיבל פרח'ה ומה מייחד אותו?

הפסטיבל בפרח'ה הוא אירוע שנתי של התנדבות עבור בני נוער וצעירים. השנה נערך הפסטיבל ה-29. הוא היה אמור להיות ה-31, אבל בשנתיים הקודמות הוא לא התקיים בצל רצח העם בעזה והמלחמה. הפסטיבל נוצר בהשראת מחנה העבודה ההתנדבותית בנצרת שאותו יזם והוביל תופיק יזאר, ובעבר הפסטיבל גם נשא את שמו.

הפורמט של הפסטיבל מזכיר מחנה קיץ, אבל הוא מיועד לנוער ולצעירים ולא לילדים. כל בוקר ועד שעות הצהריים, יוצאים המשתתפים לעבודה התנדבותית מאומצת בקבוצות גדולות. הם עוסקים בבנייה, בחקלאות, בניקיון ובמשימות נוספות ברחבי הכפר. בהמשך היום מתקיימות פעילויות גיבוש, חינוך, תרבות וספורט.

מגיעים לפסטיבל מתנדבים מרחבי הגדה – מחברון, מג'נין, מאזור סלפית ומכפרים רבים נוספים. רבים מהם פעילים בתנועת הנוער של מפלגת העם הפלסטיני (המפלגה הקומוניסטית הפלסטינית). משתתפות גם משלחות של מפלגות קומוניסטיות מרחבי העולם. השנה לראשונה השתתפו מתנדבים מישראל לאורך השבוע כולו. בסוף השבוע הצטרפה קבוצה מסניף בנק"י תל אביב וחד"ש סטודנטים, שהתנדבה בבקרים והשתתפה בשאר הפעילויות. זו הייתה התפתחות משמעותית מאוד ביחסים שלנו עם הכפר.

מה מיוחד בכפר פרח'ה?

פרח'ה הוא ישוב חקלאי במחוז סלפית, כמעט במרכז הגדה, והוא גם כפר אקולוגי. זה שנים הוא חלק מהרשת

הצעירים יכולים לבלות וההורים יכולים לנוח מעט. אנחנו צריכים לקחת השראה מהפסטיבל ולהפוך את מחנות הקיץ למרחב חינוך פוליטי – לא באמצעות הרצאות, אלא באמצעות ידע מעשי: איך לפעול, איך לארגן בני נוער, איך לארגן הפגנה, איך להתנדב ואיך להניע קבוצה גדולה של אנשים. זה ידע קריטי בכלל, ובמיוחד בשנים הקרובות של המאבק, ככל שהתנאים שבהם אנחנו פועלים נעשים קשים יותר.

דויד מרגלית

108 תקיפות של עיתונאים

פלסטינים בחודש יולי

איגוד העיתונאים הפלסטינים תיעד 108 תקיפות של חיילים ומתנחלים נגד עיתונאים ואנשי תקשורת פלסטינים במהלך יולי 2026, כך עולה מסיכום שפרסמה השבוע ועדת חופש העיתונות של האיגוד. התקיפות המתועדות כללו מעצרים, הכאות, חקירות והפרעות לעבודתם של העיתונאים, פגוע בהם באמצעות רימוני הלם וגז מדמיע, תקיפות מצד מתנחלים, פשיטות על בתים ומוסדות תקשורת והחרמה והשמדה של ציוד עיתונאי.

על פי תיעוד הוועדה, נרשמו 58 מקרים של מעצרים קצרים והגבלות על סיקור עיתונאי, בצל המשך ההגבלות על יכולתם של עיתונאים לסקר אירועים. עוד תיעדה הוועדה 11 תקיפות של מתנחלים נגד עיתונאים וצוותי תקשורת, שכללו תקיפות פיזיות, דחפויות, איומים וניסיונות למנוע מעיתונאים לבצע את עבודתם, במיוחד בעת סיקור ברחבי הגדה המערבית.

נוסף על כך, נרשמו 12 מקרים שבהם כוחות הכיבוש פגעו בעיתונאים באמצעות רימוני הלם וגז מדמיע, דבר שגרם לחלקם לסבול מחנק במהלך סיקור פשיטות, תקיפות ואירועים בשטח. בנוגע לתקיפות פיזיות, ועדת החירויות תיעדה שישה מקרי הכאה, וכן ארבעה מקרים שבהם עיתונאים נפצעו וסבלו מדימום בעת מילוי תפקידם המקצועי וסיקור ההתפתחויות ברצועת עזה, ובהם פציעות שנגרמו מרסיסי טילים ופגזי ארטילריה.

הוועדה תיעדה את מעצרים של שני עיתונאים, ואילו ארבעה עיתונאים נחקרו בקשר לתפקידם המקצועי ולפעילותם העיתונאית. הוועדה תיעדה גם ארבעה מקרים שכללו פשיטות על בתים ומוסדות תקשורת, ובהם חיפושים, חבלה בתכולה וחקירת עיתונאים, וכן סגירת מוסד תקשורת והחרמת תכולתו. בנוגע לציוד עיתונאי, הוועדה תיעדה שלושה מקרים של החרמה והשמדת ציוד, וכן שני מקרים שבהם חומרי וידאו הושמדו בידי חיילים.

יצוין כי דו"ח שפרסם האיגוד בחודש יוני קבע כי מאז 7 באוקטובר 2023 הפכו העקירה ואובדן הבית למציאות יומיומית עבור רוב העיתונאים שנותרו בחיים ברצועת עזה. לפי הדו"ח, מתוך כ-1,200 עיתונאים ברצועה, בין 60% ל-75% איבדו את בתיהם או נעקרו בכפייה. כ-265 עיתונאים נהרגו מאז תחילת המלחמה על עזה, ויותר מ-80% ממשרדי וגופי התקשורת ברצועה נהרסו באופן מלא או חלקי. זה הוביל לקריסה כמעט מוחלטת של התשתיות הדרושות לעבודה עיתונאית.

הדו"ח מתאר כיצד עיתונאים נאלצים כיום לעבוד באוהלים, על מדרכות ובמקלטי עקורים, תוך הסתמכות כמעט מוחלטת על טלפונים ניידים ועל חיבור אינטרנט לא יציב. לפי הוועדה, אובדן הבית ומקום העבודה פוגע לא רק בתנאיי המחיה של העיתונאים אלא גם ביכולתם לאמת מידע, להגן על מקורות ולשמור על סטנדרטים מקצועיים.

בחלוף השנים הפכה החווה מרכז החיים החברתיים והחינוכיים של הכפר. אנשים מגיעים אליה כדי ללמוד מחדש ידע שנשחק ונשכח במהלך עשרות שנות הכיבוש: שיטות מסורתיות לשימור מזון, מתכונים מקומיים ודרכי חקלאות מסורתיות. גם צעירי הכפר מגיעים לשם כדי ללמוד חקלאות. לפני כחמש שנים הקימו הצעירים בכפר את קואופרטיב אל-ארד' לנא (האדמה שלנו). זה קואופרטיב התנדבותי, והפעילים בו אינם מקבלים שכר על עבודתם. בשנים האחרונות מוביל הקואופרטיב קמפיין תחת הסיסמה: "זורעים את המזון, קוצרים את החירות". הרעיון הוא שכל שכלל שהכפר יגדל בעצמו חלק גדול יותר מהמזון שהוא צורך, כך הוא יהיה תלוי פחות בסיוע בינלאומי ובתכתיבים של הרשות הפלסטינית, של ישראל ושל גורמים אחרים.

תושבי הכפר עבדו במשך שנים עם ארגונים בינלאומיים. הם מתוסכלים מכך שגורמים אירופיים באים ומציעים כסף או סיוע, אבל מצמידים להם תנאים ומכתיבים לתושבים מה הם צריכים. ראש הכפר מוסטפא חמאד הסביר: "כקומוניסטים איננו יכולים לבוא ולהגיד לאנשים מה הם צריכים. עלינו לפתח תיאוריה, אסטרטגיה ודרך פעולה פוליטית וחומרית על בסיס הצרכים הקונקרטיים של התושבים". בעיניי, זה אידיאל.

אלה, איך נוצר הקשר בין סניף בנק"י תל אביב לבין הכפר?

הקשר נוצר בזכות פעילות משותפת של חברי בנק"י וחד"ש שטונדנטים בתל אביב. רובנו הגענו לפרח'ה בפעם הראשונה בשנת 2023, במסגרת ביקור קצר של קבוצת סרבנים. הגענו אז לטקס שנערך במהלך הפסטיבל, אך לא השתתפנו בעבודה ההתנדבותית.

בשנת 2024 החלטנו לארגן יום התנדבות בכפר, שכלל גם סיוע והיכרות עם התושבים. ארגנתי אותו יחד עם מוסטפא חמאד, עם חברים ממועצת הכפר, עם פעילי הקואופרטיב ועם בני הנוער בפרח'ה. מתוך הפעילות הזאת התפתח קשר, אשר בהמשך הוא היה גם לחברות אישית.

בשנה וחצי האחרונות אנחנו מקפידים להגיע לכפר לפחות פעם בחודש. אנחנו גם מארגנים אחת לחודשיים יום עבודה עבור מתנדבים מישראל, פלסטינים ויהודים. אנחנו גם מפתחים פרויקטים שבהם אנחנו משתמשים בכישורים שלנו כדי לסייע לקואופרטיב. אני למשל מסייעת לצעיר מהכפר שמנהל את הרשתות החברתיות של הקואופרטיב.

השנה לא רק הצטרפנו לפסטיבל, אלא גם השתתפנו באופן פעיל בארגונו ובהכנה לקראתו. זה כבר קשר לא רק בין קבוצה מבחוץ לבין כפר שמגיעים להתנדב בו. זו שותפות פוליטית אמיתית - דבר נדיר מאוד במציאות שלנו.

מה את נוטלת איתך משבוע ההתנדבות?

אני לוקחת איתי הרבה תקווה. הפסטיבל השנה התקיים במתכונת שונה מבשנים קודמות, והבעיות שהתעוררו השנה היו במידה רבה תוצאה של השינויים הרבים שנעשו. אבל למרות זאת, אני חושבת שכולנו יצאנו עם הרבה מאוד תקווה לקראת הפסטיבל הבא ולקראת הפעילויות שנקיים עד אז. השבוע הזה הבהיר לי שוב כמה חשוב החינוך וכמה משמעותית הפעילות בפסטיבל. מחצית מהמתנדבים, ואולי אף יותר, היו בני נוער פלסטינים מרחבי הגדה בגיל 14 עד 18. התיאוריה, ההכנה, האסטרטגיה והחשיבה הפוליטית צומחות מתוך העבודה ולא להפך. אני סבורה שזה דבר שאנו נוטים לשכוח בפעילות הפוליטית השוטפת שלנו למרות שהוא משמעותי ביותר.

אני לוקחת את התובנה הזאת גם למחנות הקיץ שאנחנו מקיימים בבנק"י. חשוב שלא נתייחס אליהם רק כמקום שבו

בית שהוצת בידי מתנחלים בכפר ח'רבת טובא במסאפר יטא בדרום הר חברון, 5 באוגוסט 2026 (צילום: אקטיביסטילס)

עם כיבוש אין דמוקרטיה

גיבוי מהמשלה. וגם חייבים להגיד: יש לו גיבוי גם מהצבא, שמלווה, שמאבטח ופעמים רבות מדי גם משתתף באופן פעיל בטרור שלהם. אנחנו חייבים להכיר בכך כי בכוחנו עדיין לעצור את זה. הסיבה שמפעל ההתנחלויות מעלה הילוך היא שהוא עדיין לא הצליח לממש את החזון שלו. הם עושים כל מה שהם יכולים, אבל החזון המטורלל שלהם, שיש בו גירוש המוני ושפיכות דמים, שהוא כולו שנאה – לא רק לפלסטינים – גם לנשים, ללהט"ב, לרעיון הבסיסי של שוויון, לא יתממש כל כך מהר על האדמה הזאת.

האסון מבית היוצר של סמוטריץ' ובן גביר

מפעל ההתנחלויות השיג בעשורים האחרונים הישגים עצומים. הם המשיכו לבנות מאחזים מחוץ לגבולות המדינה תוך שהם משכו את השיח רחוק יותר, למחוזות של שנאה, גזענות ופשיוזם. הם לא חישבו מתי הזמן להתמרכז ולרכך. זו הסיבה שהיום הם יכולים גם להוציא מתקפות מאורגנות על כפרים וגם לדעת שהן ימוסגרו בתקשורת כ-"עיוותים". שחברי אופוזיציה יקראו למפגן כוח לא חוקי "טיול תמים".

אנו יכולים לשנות את המגמה וזה דורש אומץ: אומץ להגיד שתוכנית ההכרעה של סמוטריץ' ובן גביר היא האסון של כולנו; אומץ להתייצב מולם ולהגיד - עד כאן! לא ניתן לכם להבעיר את העתיד שלנו. אסור לנו לתת לפחד שאוחז בנו לייאש אותנו. הוא צריך להזכיר לנו: לא יהיה ביטחון לישראלים בלי ביטחון לפלסטינים.

בלי שלום – גם לא תהיה פה דמוקרטיה אמיתית. כל עוד אנחנו שולטים על עם שלם – לא תהיה פה דמוקרטיה. וכל עוד אנחנו נותנים לאלימות נוראה לצמוח – גם המתקפות על הדמוקרטיה לא ייעצרו. כשהאלימות משתוללת – צריך לעקור אותה מהשורש. אם אנחנו רוצים דמוקרטיה – אנחנו חייבים גם לסיים את הכיבוש.

עד שלא נעשה את זה, נשאיר לירד, לסמוטריץ' ולחברים שלהם להבה דולקת, לשפוך עליה את הבנזין. בעזה, באיראן, בלבנון, וגם בגדה המערבית – זה או כיבוש ומלחמת נצח, או שלום. בואו נבחר בשלום.

אסיא אדר

מתוך דבריה בעצרת נגד ממשלת הימין

שנערכה במרכז חורב בחיפה, 1.8

במוצאי שבת לפני שבוע הלכתי לישון בפחד שאני לא זוכרת כמוהו מזה הרבה זמן. לקראת השעה 21:00 התחילו להגיע אליי טלפונים מהקהילות הפלסטיניות שאנחנו פעילים בהן בנוכחות מגנה. בצומת הקרובה אליהן החלו להתאסף מתנחלים, מאובטחים בידי הצבא והמשטרה. המתנחלים נענו לקריאה ששטפה את הרשתות החברתיות להפגין בצמתים בגדה תחת הכותרת: "יהודים יסתובבו בכל מקום".

אחרי השבת ההיא כבר היה ברור למה הם מתכוונים כשהם אומרים שיהודים יסתובבו בכל מקום. הם מתכוונים לכך שיהודים יסתובבו לא רק בשטחי סי, אלא גם בשטחי בי וגם בשטחי איי וגם בתוך כפרים פלסטיניים ובתוך בתייהם של פלסטינים. הכל בניגוד לחוק, במטרה להשליט אימה ולהבעיר – פשוטו כמשמעו – חזית שלמה.

בשבוע האחרון הופצה מודעה ממקור לא ידוע, אותה פרסם גם המקורב לממשלה אלישע ירד, ל"ערביי יו"ש" – כלומר, לשניים וחצי מיליון הפלסטינים תושבי הגדה. המודעה סוקרת את אירועי הטרור המתנחלי של השבוע ומתגאה בהם ונחתמת כך: "אתם תאבדו את האדמה, תאבדו את הכפרים שלכם, וכולכם תחיו בפחד מתמיד".

חברים, זה צריך להיות ברור: הם לא מכריזים מלחמה רק על מיליוני פלסטינים. הם מכריזים מלחמה גם עלינו! מי שמבקש שהעם הפלסטיני כולו יחיה בפחד מתמיד, רוצה שגם העם היהודי יחיה בפחד מתמיד. כשעם אחד חי תחת פחד, תחת טרור, העם לצדו אינו חי חיים בטוחים. הם לא מתירים רק דם של פלסטינים. הם מתירים את הדם של כולנו, פלסטינים ויהודים!

אם לא נעצור את התרת הדם הזה, את המחיר נשלם כולנו. את המחיר משלמים כבר היום, קודם כל – פלסטינים. ואנחנו רואים עכשיו איך את המחיר משלמים, בחייהם (!) גם אותם החיילים שנשלחים לאבטח את הרפתקאות הטרור המתנחלי. גם חיילים ישראלים מתים כדי שקומץ הזויים יקחו את ילדיהם הקטנים להכרזת מלחמה שמתחפשת לטיול. אנחנו יודעים שזה קומץ. כי אנחנו יודעים שהאנשים שחיים פה ברובם לא מעלים על הדעת לקחת את הילדים שלהם לטייל בשטחי איי ולא מלמדים אותם לשיר "נקמה".

כדי לעצור את התהליך הזה, מחובתנו להכיר בכך שהסיבה שהקומץ הזה משיג עוד מאחזים, גירוש והרס, היא שיש לו

חלמיד מניף את דגל פלסטין מול בניין בית הספר היסודי שעב אל-בטס ביטא, מדרום לחברון. כוחות הכיבוש הרסו את הבניין יומה לאחר האסיפה השנתית של אקדמיה לשוויון (צילום: וואפא)

האסיפה השנתית של אקדמיה לשוויון באונ' בן-גוריון הרס האקדמיה בעזה והאיומים בישראל

על פי ההערכות, יותר מ-1,300 סטודנטים ומאות אנשי סגל אקדמי נהרגו במלחמה, בהם לפחות שלושה נשיאי אוניברסיטאות ותשעה דיקנים. בצד כיתות הלימוד והאולמות, נהרסו כליל ספריות אקדמיות, ארכיונים היסטוריים ומעבדות מחקר מתקדמות.

עבודי הדגיש שחורף ההרס השיטתי של הקמפוסים, מוסדות פלסטיניים ובינלאומיים יזמו למידה מקוונת למרות קשיים חמורים באספקת החשמל. זאת במקביל להקמת "קמפוסים" ארעיים באוהלים ובמבנים יבילים באזורים כמו אל-מוואסי, כדי לאפשר לסטודנטים להמשיך בלימודיהם. גם בגדה המערבית סובלים מוסדות החינוך, מגני ילדים ועד האוניברסיטאות, ממחנק תקציבי בעקבות סירוב להעביר לרשות הפלסטינית את כספי המיסים שישראל גובה עבורה. זאת בצד הריסתם בידי כוחות הכיבוש של גנים ובתי ספר ברחבי הגדה.

השר קיש, אוניברסיטת תל-אביב לפניך

במושב נוסף של האסיפה השנתית, חשף הרכז הארגוני החדש של אקדמיה לשוויון, דויד מרגלית, את תוכן המסמך של "הוועדה לפעילות ציבורית באוניברסיטת תל אביב", שעליו כל גוף הפועל בקמפוס והמעוניין לקיים פעילות ציבורית מחויב לחתום. המסמך כולל מספר מגבלות חדשות וחריגות: אירוע תרבות המתקיים שלא במסגרת בתי הספר לאמנויות מחייב אישור משטרה; אסור לקיים אירוע בהשתתפות יותר מ-300 איש; ניתן להזמין לאירוע רק את אנשי קהילת הקמפוס; אסור למכור כרטיסים לאירוע; ניתן להסתמך על החוק למניעת הסתה לטרור כהצדקה לביטול אירוע; אסור לפרסם אירוע לפני קבלת אישור לקיומו; ואסור לקיים פעילות ציבורית במרחב הפתוח - מגבלה הקיימת כבר שנים רבות.

יצוין כי רכזת חופש המחאה באגודה לזכויות האזרח, עו"ד עדן גלעד, טענה בפני האוניברסיטה כי גם אילו עוגנו ההוראות הללו בתקנון האוניברסיטה, לא הייתה לה סמכות לקבוע אותן כי הן בלתי-חוקיות.

אפרים דויד

גילויים מחרידים על הרס מערכת החינוך הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית, בצד עדויות על רדיפת מרצים, רובם ערבים, באקדמיה הישראלית, עמדו במרכז האסיפה השנתית של אקדמיה לשוויון שנערכה ביום רביעי האחרון (5.8) באוניברסיטת בן-גוריון.

אקדמיה לשוויון נוסד לפני 11 שנה ומאגד כאלף חברות וחברים. הארגון "חותר לקידום שוויון, דמוקרטיזציה וייצוג באקדמיה, ולהנגשת ההשכלה הגבוהה לכל הציבורים החיים בישראל/פלסטין מתוך תקווה לקדם צדק ושוויון במרחב כולו". הארגון נאבק "במעורבותה של האקדמיה הישראלית בכיבוש, באפרטהייד ובמלחמה, למען חופש אקדמי, ונגד השתקה של קולות ביקורתיים בארץ ובעולם, מתוך הכרה בזכויותיהם של שני העמים בישראל/פלסטין, בהתאם לעקרונות המשפט הבינלאומי".

חבריו פועלים גם נגד "הניאו-ליברליזציה והפשיזציה של האקדמיה והפגיעה המתמשכת במעמד האקדמיה כמוסד ציבורי. אנחנו פועלים נגד כל צורות האפליה והניצול באקדמיה, ניצול יחסי מרות, הטרדה מינית, ניצול עובדים והדרה של קבוצות מוחלשות".

הרס שיטתי של מוסדות לימוד בעזה

אחת ההרצאות במהלך הכנס הייתה של החוקר הפלסטיני ד"ר אובאי עבדרי. נושא ההרצאה היה ההרס השיטתי במהלך שלוש השנים האחרונות של מערכת החינוך הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית שתחת כיבוש ישראלי.

לדבריו תשתית ההשכלה הגבוהה ברצועת עזה נהרסה כמעט לחלוטין כתוצאה מתקיפות אוויריות, הפגזות ופיצוצים של כוחות הכיבוש במהלך המלחמה שהחלה באוקטובר 2023. למעלה מ-95% מבנייני האוניברסיטאות והמכללות ברצועה נפגעו קשות או נחרבו כליל. כבר בשלבים הראשונים של המלחמה, פגעו מטוסי קרב וארטילריה באוניברסיטה האסלאמית בעזה. הקמפוסים נתפסו בחלקם במהלך הלחימה ושימשו עמדות צבאיות, שטחי כינוס או מתקני חקירות זמניים של הצבא בטרם נהרסו או פונו.

מועמדת מפלגת השמאל מובילה בבחירות לראשות העיר ברלין

בירת גרמניה אדומה בהישג יד

כך, מסתמן מרוץ צמוד ביותר: חמש מפלגות עם יותר מ-10% תמיכה אך פחות מ-25%. על פי כל ההערכות, המצב יישאר כך עד יום הבחירות. ממשלת שמאל-מרכז אפשרית (המכונה "אדום-אדום-ירוק", על פי צבעי המפלגות) כוללת את מפלגת השמאל, את המפלגה הירוקה ואת הסוציאל-דמוקרטים. זו הקואליציה שמשלה בברלין עד 2021 והביאה הישגים מסוימים עבור הציבור. משאל עם שנערך בהנהגתה קרא להלאמה של יותר מ-3,000 דירות בבעלות חברות הנדל"ן הגדולות, אך בית המשפט דחה את התוצאה. בראש אותה קואליציה עמדה נציגת המפלגה הסוציאל-דמוקרטית, שהייתה המפלגה הגדולה בקואליציה, ואילו הירוקים ומפלגת השמאל היו שותפות זוטרות. הפעם, אם הסקרים יתמשו, מפלגת השמאל תמשול וראשת העיר תהיה ארלפ.

האשמות בדבר "אנטישמיות" כבר לא עובדות

המפלגה הנוצרית דמוקרטית והעיתונים בבעלות אקסל שפרינגר מתארים באופן קבוע את מפלגת השמאל כ"אנטישמית" בשל תמיכתה בזכויות הפלסטינים. בהבדל ממפלגות שמאל אחרות באירופה, מפלגת השמאל מכילה גם אגף פרו-ישראלי מתון, אך הוא נחלש משמעותית בשנים האחרונות וביתר שאת מאז מלחמת ההשמה בעזה.

המתקפות של הימין בברלין מרוכזות לא במועמדת לראשות העיר ארלפ, שעמדותיה לגבי ישראל ביקורתיות אך מתונות, אלא במפלגה ככלל ובאחמד עבר, מועמד ממוצא פלסטיני לראשות שכונת נויקלן. בנויקלן מתגוררת קהילה ערבית ומוסלמית גדולה מאוד המושמעת תדיר כמוקד של הסתה אנטישמית.

אחמד עבר הותקף בידי קנצלר גרמניה ובידי ראש העיר היוצא, משום שמחה נגד ביקורו של ראש עיריית בת-ים צביקה ברוט, ליכודניק ובעל בריתו של נתניהו, בעיריית נויקלן. עבר כינה את ברוט "מניאק" ו"תומך ג'נוסייד", ועל כן ציירו אותו הקנצלר וראש העיר כשונא ישראל וכאנטישמי מסוכן. החדשות הטובות הן שמתקפות מופרכות כאלה כבר לא עובדות ורוב הציבור סבור שהן ציניות.

מפלגת השמאל עשויה לנצח ולהגיע לשלטון בברלין, אבל האתגר הגדול, כמו תמיד, הוא למשול. בגרמניה הקושי גדול במיוחד נוכח חוקים פיסקליים ניאוליברליים נוקשים, המוכתבים מלמעלה. אלה יחייבו את הקואליציה השמאלית לפעול במסגרת תקציב מצומצם ביותר ולא יאפשרו לעירייה ליטול הלוואות בסכומים משמעותיים.

מפלגת השמאל תצטרך למצוא דרכים יצירתיות להתגבר על המכשול בקואליציה עם כוחות שהם בעיקר שמאל על הנניר ומול ממשל מרכזי בראשות השמרנים המיחל לכישלונה. מפלגת השמאל של ברלין לומדת אפוא מקרוב את מאפייני השלטון של זוהרן ממדאני שעד כה מפגין בניו יורק מנהיגות אפקטיבית ומצלחה משמאל.

עצם נצחונו של השמאל בברלין עשוי להציג אלטרנטיבה אמיתית, אנטיפשיסטית, לימין הקיצוני בדמות אלטרנטיבה לגרמניה שעלול לנצח ולמשול במדינת זאקסן אנהלט עוד לפני הבחירות בברלין. השמאל מציב אלטרנטיבה מתקדמת, והפעם בברלין זה גם עשוי להצליח.

נמרוד פלשנברג

אליף ארלפ באסיפת בחירות לעיריית ברלין (צילום: די לינקה)

לראשונה מאז איחוד גרמניה והפלת החומה ב-1990, מועמדת ממפלגת השמאל ("די לינקה") עשויה להיבחר לראשות העיר ברלין. אליף ארלפ (45), העומדת בראש רשימת מפלגת השמאל לבחירות לפרלמנט העיר ברלין, הצפויות להתקיים ב-20 בספטמבר, היא, בת למשפחת מהגרים טורקים סוציאליסטים. קמפיין המפלגה, שאותו מנהלים כ-18 אלף פעילי המפלגה בעיר, מתמקד במאבק במחירי השכירות הגבוהים ובדרישה להורדת יוקר המחיה בברלין. בשנים האחרונות האמירו המחירים בעיר אשר הייתה ידועה ביוקר המחיה הנמוך, והקמפיין הממוקד סוחף אחריו את התושבים. ניצחון אפשרי בעיר הבירה של השמאל בהנהגת בת למהגרים, הוא בגדר משב רוח רענן על רקע העלייה בסקרים בתמיכה במפלגת הימין הקיצוני אלטרנטיבה לגרמניה (AfD). זה כעת הסיפור הפוליטי המרכזי בגרמניה.

בדומה לשלטון הפדרלי במדינה, השלטון הנוכחי בעיר מורכב מקואליציה של המפלגה הנוצרית דמוקרטית (CDU) והמפלגה הסוציאל-דמוקרטית (SPD). ראש העיר הנוכחי קאי וגנר השמרני נאלץ לפרוש מההתמודדות בחודש שעבר, לאחר שנחשף כי שיקר בנוגע לתגובה שמסר לגבי הפסקת החשמל הענקית שפקדה את ברלין בינואר בעקבות פעולת חבלה מאורגנת. הפסקת החשמל הותירה 45 אלף תושבים ללא חשמל וחימום במשך ימים בקור המקפיא. מעבר לשקרים, באותו יום אסוני, הלך ראש העיר לשחק טניס לאחר שכבר נודע לו על המשבר. החליף אותו מועמד הימין שטפן אברס, שכיהן כשר האוצר של ברלין והוביל מדיניות צנע וקיצוצים.

מרוץ מחומש

ברלין היא אחת מ-16 המדינות המרכיבות את גרמניה, והבחירות לבית הנבחרים המדינתי מתבססות על הרכבת קואליציה בין-מפלגתית. לפי הסקר האחרון שפורסם בעיתון "טאגסשפיגל", מפלגת השמאל מובילה בברלין עם 21% מקולות הבוחרים. אחריה מפלגת השלטון הנוצרית דמוקרטית (19%) ומפלגת הימין הקיצוני אלטרנטיבה לגרמניה (18%). הירוקים מהמרכז-שמאל זוכים ב-17%, והמפלגה הסוציאל-דמוקרטית, שמשלה בברלין שנים רבות, מגיעה למקום האחרון בתוצאה משפילה של 12% מהקולות. מתחת לאחוז החסימה של 5% נמצאות מפלגת השמאל הפופוליסטי (BSW) והמפלגה הליברלית (FDP) – שתיהן עם 3%.

סמירה חזרי באירוע השקת ספרה "הסבלנות של הזית" שנערך בנצרת, 30 ביולי 2026 (צילום: אל-אתיחאד)

מנהיגה קומוניסטית והערבייה הראשונה שהייתה חברת מועצת עיר הושק ספר זיכרונות של סמירה ח'ורי

לשלום, בת שלום ונשים נגד אלימות. היא הייתה גם מראשי הפדרציה העולמית של הנשים הדמוקרטיות והאישה הערבייה הראשונה בישראל שכינה כחברת מועצת העיר בעירה נצרת. בוועידת מק"י שנערכה ב-1972 אמרה ח'ורי: "אחת המטרות של הקומוניסטים היא שחרור האישה משעבוד. על כן עלינו למלא תפקיד זה המוטל על קומוניסטיות וקומוניסטים ביתר רצינות. אין אנו מתעלמים מן העובדה שיש קשיים בעניין זה, אך צריך להתגבר על קשיים אלה, להגביר את המאבק לשחרור האישה מהשעבוד בבית ובמשפחה". בוועידת מק"י שנערכה ב-1985 הדגישה: "פעילותה של מפלגתנו הקומוניסטית הישראלית בקרב ציבור הנשים היא עניין קשה ומסובך קודם כל עקב מצבה האובייקטיבי הקשה של האישה בחברה. מפלגתנו היא הכוח הפוליטי היחיד שמצביע על הקשר בין המאבק לשוויון זכויות האישה בעבודה, בחברה ובמשפחה לבין המאבק לשלום צודק, נגד הכיבוש, להגנה על החירויות הדמוקרטיות, להגנת על זכויות העובדות והעובדים ולחיים טובים יותר לשני עמינו".

יוסי אבו

שבוע עיר / בעריכת לריסה ביילר

גג קש / אבישי דדון-רווה

פו ג'ינג התקין גג קש לבקתה שנשפך בפלישה המונגולית. אמר לו באו הא, מה טעם בגג קש שישוב וישפך? אמר פו ג'ינג, העשב ממהר לצמח וישוב וישפך. את רעפי הצפחה אני קונה בקפפה מן הסוחר טג ראן. עובר חדש מהקנה, והרעפים עדיין לא באו. אני בא אל טג ראן לבקש אותם, והוא מספר לי ששודדים מונגולים תקפו את שירתו ומבקש תוספת למחיר. אני מוסיף לו בקפפה. בינתיים העשב מגדיל וצומח. מוטב לי גג קש על ראשי מרעפי אור שמונקבים את כיסי.

מאות השתתפו בנצרת באירוע השקת הספר "הסבלנות של הזית" ב-30 ביולי האחרון. הספר מגולל דפים מפוארים מחייה של סמירה ח'ורי (אום ג'אבר) – פעילה קומוניסטית ותיקה וממנהיגותיה ההיסטוריות של תנועת נשים דמוקרטיות בישראל. האירוע שהתקיים באולם הגדול של בית הקולנוע היה צר מלהכיל את קהל המשתתפים הרב. חלקו בחר לעקוב אחר הטקס באמצעות מסך ענק שהוצב ברחבת בית הקולנוע, שם צפו בו מאות אנשים.

הטקס המרשים היה מפגן של אהבה, נאמנות והערכה רבה ללוחמת בת 97, שהדהימה את הנוכחים כאשר סיפרה – במהלך ריאיון שנערך עמה – על תחנות רבות בחייה הארוכים. בין המברכים את סמירה ח'ורי היה חבר הלשכה הפוליטית של מק"י יוסגן ראש העיר נוף הגליל, ד"ר שוקרי עוואודה, שסקר בדבריו את ספר הזיכרונות. מזכירת תנועת נסרין מורקוס, עמדה בדבריה על תפקידה המרכזי של ח'ורי בבניית תנועת נשים דמוקרטיות. בהמשך ניהל ד"ר עוואודה ריאיון עם סמירה שנמשך כמעט שעה ושעסק בהיבטים רבים בחייה לצד שותפה לחיים, המנהיג הקומוניסטי ההיסטורי פואד ח'ורי, שהלך לעולמו בגיל צעיר.

כן נשאו דברים תמר אלמוג מקרן רוזה לוקסמבורג, המסייעת לפעילות תנועת הנשים; פתחייה עוואסי; ד"ר סרה מחאמיד; אומיימה אבו ראס; ונסרין עאקלה. אלה הביאו עדויות מרגשות, שבהן שחזרו תחנות בעבודתן המשותפת. לערב נשלחו גם ברכות בווידיאו מתמר גוז'נסקי, נשיאת תנועת וחברת הכנסת לשעבר; מנכדתה, לונה אבו אל-עסל; ומח'אלד חתר מירדן. האירוע נחתם בדברים בשם המשפחה שנשא ד"ר עיסא ניקולא.

באירוע שולבו קטעים מוזיקליים בהובלתה ובנגינתה על קאנון של ד"ר חנאן אבו אסעד עוואודה, ובשירה של לואיס שופאני וליאן דג'אדג'אנידזה. אלה החיו את שיריה של מקהלת "אל-טליעה", ובראשם ההמנון לחיי האישה. המילים התמזגו בלחן, והגעגועים בתקווה, כאשר הקהל הצטרף לשירה. השירה בציבור הוסיפה נופך מרגש במיוחד לערב זה. סמירה ח'ורי, ילידת נצרת ותושבת העיר, הייתה החברה הערבייה הראשונה בוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), מראשי תנועת, וחברה פעילה בגשר

לא לגזענות בבתי החולים

הרפואה הערבים. סגן ראש עיריית חיפה, פאח'ר ביאדסה, מסר: "אני מבקש לחזק את הצוותים הרפואיים ברמב"ם – יהודים וערבים כאחד – על עבודתם המסורה יום-יום למען הצלת חיים וטיפול בבני אדם ללא הבדל לאום, דת או שפה. זו הרוח שעליה בנויה מערכת הבריאות, וזו הרוח שעלינו לשמור עליה". לדבריו: "קשה להתעלם גם מהעיתוי ומהניסיון להפוך את האירוע למסע הסתה גזעני. התחושה היא שיש מי שמבקש לייצר כאן ספיין וקמפיין פוליטיים ערב הבחירות, על גבם של אנשי הרפואה ועל חשבון מערכת הבריאות והיחסים בתוכה".

יותר מ-29 אלף אזרחים יהודים וערבים חתמו על עצומה מקוונת בסולידריות עם הרופאים והאחיות הערבים בבית החולים רמב"ם בחיפה. המחאות והסערה הציבורית בבית החולים התעוררו בעקבות טענות שהפיצה משפחת חייל צה"ל שנפצע קשה בלבנון, לפיהן הצוות הרפואי "הדובר ערבית" במחלקה העניק לו וליתר הפצועים יחס מזלזל, מנע כניסת משפחות ועיכב מתן אוכל ומים. לאחר בירור פנימי דחתה הנהלת בית החולים את ההאשמות מכול וכול.

אנשי צוות ערבים בבית החולים הביעו אכזבה מכך שהנהלה לא פרסמה מייד גינוי פומבי ותקיף מספיק נגד ההסתה המופנית כלפיהם. במקום זאת, הנהלת בית החולים שלחה מכתב חזיון פנימי לעובדים. הטענות שאין להן יסוד נוצלו להסתה גזענית של הימין הקיצוני שבשלטון. שר הביטחון ישראל כ"ץ אף דרש מהצבא "לבצע בדיקה דחופה של הטענות", צעד שגרר ביקורת מצד איגודי הרופאים על גיבוי פוליטי לטענות לא מבוססות.

בעצומה, ביוזמת זזים, נכתב: "אל מול המתקפות הפוליטיות והגזעניות, אנחנו, אזרחים ואזרחיות, עומדים לצד החברים הערבים בצוותים הרפואיים ברמב"ם ובמערכת הבריאות כולה. תודה על המקצועיות והטיפול המסור שאתם מעניקים לכולנו! בימים אלו מתחוללת מתקפה גזענית נגד העובדים הערבים במערכת הבריאות. החברים הערבים בצוותים הרפואיים הם חלק בלתי נפרד ממערכת הבריאות שלנו. יום ולילה, בשגרה ובחירום, הם מטפלים בכולנו במסירות ובמקצועיות". "השותפות היהודית-ערבית בבתי החולים היא סיבה לגאווה ולתקווה בנוגע לעתיד החברה הישראלית, וצריכה לשמש מודל לכל תחומי החיים", הדגישו. בהזמנת סניף חד"ש בחיפה, הגיעו רבים בשלישי (11.8) אל שער בית החולים רמב"ם כדי להביע סולידריות עם צוותי

חד"ש תל אביב

מפגש עם מועמדי חד"ש

בבחירות לכנסת

יום חמישי 13.8 | 19:00 | אחד העם 70, ת"א

שותפות השלום

נלחמים בטיהור האתני

פעילות סולידריות באזור בית לחם

יום שישי 14.8 | פרטים והרשמה בשותפות השלום

שתי מדינות - למה ואין?

הכנס השנתי השלישי של 2027 - יוצאים ממדינת פלסטין

יום שישי 14.8 | 10:00 | אברהם הוסטל, תל אביב

חד"ש השרון

אלימות פלילית או פוליטית

מפגש בנושא המדינה והפשעה המאורגנת

בהשתתפות ד"ר אילת מעוז ועו"ד סאמוח עיראקי

יום שלישי 18.8 | 19:00 | הרשמה דרך חד"ש השרון

הגדה השמאלית

השקת הספר "למה נשים נהנות יותר

מסקס בסוציאליזם"

בהשתתפות פרופ' נועם יורן וד"ר גילי גופר

יום שני 24.8 | 20:00 | אחד העם 70, תל אביב

השבוע לפי איתי בנימיני

מהיום פייגלין
הוא מושל עזה

ג'י'בי
14

זה הדירן
ZOHADEREKH
קול שמאלי מהשטח

zoha.org.il